Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
8110281

Bijlage(n)
1

Datum 5 november 2026
Betreft Contourenbrief verbeteren compensatie slachtoffers van strafbare feiten

Compensatie van schade is belangrijk in het recht doen aan slachtoffers van strafbare feiten. Het zorgt niet alleen voor zoveel mogelijk herstel, maar ook voor erkenning van hetgeen slachtoffers is aangedaan. In het coalitieakkoord[1] is de verbetering van het schadeverhaal voor slachtoffers als speerpunt benoemd. Daarom zet ik mij in voor het verbeteren van de positie van het slachtoffer binnen het schadestelsel. Dit doe ik door het vergroten van de rol van het Schadefonds Geweldsmisdrijven (hierna: het Schadefonds). Ik zal de beschikbaar gestelde middelen vanuit het coalitieakkoord (5 miljoen euro vanaf 2027) geheel inzetten voor de ophoging van de letselcategorieën bij het Schadefonds en het vaste bedrag voor nabestaanden.

Ook zet ik in op het verduidelijken ten behoeve van het slachtoffer, waarmee de resterende onevenwichtigheden binnen het huidige stelsel worden verminderd. De belangrijkste maatregelen die ik in dit kader voor het oog heb zijn normering, verduidelijking van het ontvankelijkheidscriterium en een wettelijke indieningstermijn voor de vordering benadeelde partij. Eerder[2] heb ik aangekondigd dat ik u eind 2026 een concreet voorstel zou doen toekomen hoe ik deze verbetering wil vormgeven en hoe ik daarbij de verdeling van overheidsgelden voor slachtoffers evenwichtiger wil maken. In deze brief beschrijf ik achtereenvolgens het huidige compensatiestelsel, de knelpunten die ik wil verbeteren en hoe ik daar invulling aan zal geven.

Huidige stelsel van compensatie in vogelvlucht
Slachtoffers en nabestaanden kunnen in Nederland gebruik maken van uitgebreide voorzieningen om de door hen geleden schade zoveel mogelijk vergoed te krijgen. Daarbij is het uitgangspunt dat de dader verantwoordelijk is voor het vergoeden van de schade die hij heeft veroorzaakt. De overheid – zo stelt ook de commissie Donner in haar adviesrapport 'Op verhaal komen[3]' – is zelf in beginsel niet aansprakelijk voor schade als gevolg van door de dader gepleegde strafbare feiten. Het is belangrijk, ook in het kader van verwachtingen van slachtoffers en de samenleving, te onderstrepen dat met het compensatiestelsel niet door de overheid wordt voorzien in een volledige schadeloosstelling van slachtoffers. Het is nadrukkelijk een op solidariteit gebaseerde vorm van erkenning, hulp en het weer op weg helpen van slachtoffers en nabestaanden. Slachtoffers en nabestaanden

[1] Coalitieakkoord D66, VVD en CDA, Aan de slag. Bouwen aan een beter Nederland. 30 januari 2026.
[2] Kamerstukken II 2025/26, 33 552, nr. 155.
[3] Kamerstukken II 2020/21, 33 552, nr. 83.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven (hierna: EGZ)[4] vormen een aparte categorie binnen de groep slachtoffers. Dit is gelegen in de ernst van de normschending en de impact die deze delicten hebben op de levens van EGZ slachtoffers en hun naasten. Voor hen zijn vanuit de overheid extra voorzieningen beschikbaar, zo ook op het gebied van het schadeverhaal.

Recente verbeteringen en uitbreiding nog resterende onevenwichtigheden
In de Meerjarenagenda Slachtofferbeleid 2025-2028 "Meer recht doen"[5] en de eerste voortgangsbrief Slachtofferbeleid[6] is uitgebreid ingegaan op de uitbreidingen en verbeteringen die in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd in het schadeverhaal voor slachtoffers. Een overzicht van de belangrijkste verbeteringen die sinds 2022, mede op basis van het rapport van de Commissie Donner, zijn doorgevoerd is opgenomen in bijlage 1. Belangrijke verbeteringen zijn de uitbreiding van het aantal gewelds- en zedendelicten dat onder de ongemaximeerde voorschotregeling valt en normeren en standaardiseren (de Rotterdamse schaal). Met voornoemde significante verbeteringen resteren er grofweg drie onevenwichtigheden in het huidige stelsel[7], die ik hieronder toelicht en vervolgens in ga op hoe ik die wil adresseren.

1. *Ongelijke behandeling ernstig geweld en zeden-slachtoffers binnen en buiten het strafproces*:

Er bestaat een aanzienlijk verschil in de compensatie vanuit de overheid aan slachtoffers van ernstige gewelds- en zedendelicten via het Schadefonds enerzijds en via het strafproces anderzijds. Slachtoffers die nooit een strafproces bereiken (geen verdachte, verdachte overleden, sepot) kunnen via het Schadefonds een tegemoetkoming krijgen, oplopend tot € 20.000 in ernstige en € 35.000 in uitzonderlijk ernstige gevallen. In het strafproces staat de overheid via de voorschotregeling garant voor het *volledige bedrag* aan schadevergoeding dat de strafrechter toewijst. De ongemaximeerde voorschotregeling is één van de oorzaken van de onevenwichtigheden in het stelsel. De voorschotregeling maakt dat een slachtoffer de belasting wordt bespaard van een periodieke en vaak jarenlange betaling door de dader en het zelf met behulp van een deurwaarder moeten incasseren van een vordering. Het is een gegarandeerde betaling door de Staat van het nog openstaande bedrag – bij geweld en zeden het volledige bedrag welke door de Staat op de dader wordt verhaald.[8] Het gevolg is dat de (potentiële) compensatie die de overheid biedt, sterk verschilt bij vergelijkbaar getroffen slachtoffers. Via de voorschotregeling staat de overheid bijvoorbeeld garant voor de hele schadevergoeding van meer dan € 300.000 voor een slachtoffer dat onder meer een dwarslaesie heeft door het geweldsmisdrijf.[9] Een slachtoffer met hetzelfde letsel, zonder strafproces waar hij zich in kan voegen, komt in principe in aanmerking voor een tegemoetkoming van € 35.000 bij het Schadefonds.

2. *Ongelijke uitkomsten EGZ-slachtoffers binnen het strafproces*:

[4] Sinds invoering van Wet Seksuele Misdrijven wordt gesproken over seksuele misdrijven.
[5] *Kamerstukken II* 2024/25, 33 552, nr. 137.
[6] *Kamerstukken II* 2025/26, 33 552, nr. 155.
[7] Zie o.a. M.R. Hebly & S.D. Lindenbergh, *Doen wat kan. Hoe normering kan bijdragen aan betere behandeling van schadevergoedingsvorderingen in het strafproces*. Research Memorandum 2025-1, p. 118-119 (hierna: Doen wat kan) en diverse publicaties van Ton Hartlief.
[8] Commissie Donner, pag 81.
[9] Zie bijvoorbeeld Rb. Midden-Nederland 13 februari 2026, ECLI:NL:RBMNE:2026:472.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

Ook binnen het strafproces is sprake van verschillen tussen slachtoffers. Dat komt omdat de specifieke kenmerken van de zaak mede bepalen of een schadevergoedingsvordering zich leent voor behandeling in het strafproces. Bijvoorbeeld de complexiteit van de vordering ten opzichte van de strafzaak, de aard van de schade, de timing (op welk moment de vordering moet worden ingediend vanwege de planning van het strafproces), het verweer van de verdachte, de civielrechtelijke kennis bij de procespartijen en -deelnemers etc. Ook laat de wet ruimte voor verschillende interpretaties van welke schadevergoedingsvorderingen de strafrechter binnen het strafproces inhoudelijk kan beoordelen. Veel verschillende factoren hebben invloed op of (en voor welk bedrag) het slachtoffer voordeel kan hebben van de ongemaximeerde voorschotregeling. Een hoge schadevergoeding waarvoor de overheid garant staat via het strafproces komt jaarlijks weinig voor. Uit cijfers van het CJIB blijkt dat van de ruim 4.800 uitkeringen in 2025, er circa 57 hoger waren dan €50.000.

3. *Beperkingen van het strafproces*
Los van de verschillen in compensatie vanuit de overheid zitten er grenzen aan de schadevergoedingsvorderingen die inhoudelijk kunnen worden behandeld in het strafproces, waarbij het criterium is dat de vordering niet onevenredig belastend is. In het strafproces staat de strafzaak tegen de verdachte centraal. Op de schadevergoedingsvordering van het slachtoffer wordt civiel recht toegepast, in een beperkte procedure binnen het strafproces. In veel gevallen is de vordering overzichtelijk en de vaststelling daarvan relatief eenvoudig, zoals bij smartengeld. Dan biedt het strafproces een laagdrempelige voorziening voor het slachtoffer om de schade vergoed te krijgen. Het strafproces is echter niet goed ingericht op meer complexe vorderingen die ook steeds vaker aan de strafrechter worden voorgelegd, zoals verlies aan verdienvermogen. Een dergelijke vordering vergt (hypothetische) inschattingen over bijvoorbeeld de loopbaan, medische (eind)situatie van het slachtoffer en welke beperkingen hieruit volgen, waarvoor vaak deskundigen, specialistische kennis en tijd nodig zijn.[10] Dat maakt dat zich een spanningsveld voordoet: schadeverhaal via het strafproces is voor het slachtoffer van groot belang onder andere gezien de voorschotregeling. Maar hoe complexer de vordering, hoe kleiner de kans dat deze zich voor behandeling in het stafproces leent. Daarnaast weegt mee dat moet worden voorkomen dat schadevergoedingsvorderingen te veel van het strafproces vragen, en te veel schaarse zittingscapaciteit vergen.

Maatregelen om de onevenwichtigheden te adresseren
In het coalitieakkoord is 5 miljoen euro beschikbaar gesteld. Ik heb gekeken hoe dat bedrag zo effectief mogelijk kan worden ingezet voor en direct ten goede kan komen aan de meest ernstig getroffen slachtoffers. Samen met de betrokken ketenorganisaties is ook gekeken naar de wenselijkheid en uitvoerbaarheid.[11] Een aantal uitgangspunten is in de keuze voor maatregelen relevant:
- De impact op slachtoffers is leidend: maatregelen die direct en op relatief korte termijn ten gunste kunnen komen aan slachtoffers verdienen de voorkeur.

[10] Daarnaast bestaat op het moment van de terechtzitting nog lang niet altijd een medische eindtoestand bij het slachtoffer die van belang is om de schade te kunnen begroten.
[11] De uitvoeringskosten zijn beperkt en worden de komende periode verder in kaart worden gebracht. Deze passen binnen de beschikbare budgettaire kaders.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

- De maatregelen zijn laagdrempelig, eenvoudig en passen binnen het bestaande stelsel en de staande praktijk. Dit zorgt ook voor zo min mogelijk belasting van de uitvoering.
- Maatregelen dragen bij aan duidelijkheid en voorspelbaarheid voor slachtoffers en ook voor andere partijen (verdachte, veroordeelde, professional).

Op basis hiervan zet ik in op twee sporen om tot verbetering te komen binnen het bestaande stelsel van overheidsvoorzieningen:
1. Verduidelijking schadeverhaal binnen het strafproces en
2. een grotere rol voor het Schadefonds Geweldsmisdrijven, als laagdrempelige voorziening naast het strafproces;

De keuze voor deze sporen betekent ook dat ik een aantal mogelijke maatregelen niet zal doorvoeren.

1. Verduidelijking schadeverhaal in het strafproces

Duidelijker, meer voorspelbaar en eenvoudiger
Binnen het strafproces zal nog meer worden ingezet op standaardisering en normering van zowel inhoud als proces.[12] Dit kan voor slachtoffers een inhoudelijke behandeling van de schadevergoedingsvordering in het strafproces bevorderen en is ook belangrijk voor meer duidelijkheid en voorspelbaarheid over wat binnen het strafproces op het punt van schadevergoeding wel en niet mag worden verwacht.

- Normering

De afgelopen periode zijn met de Rotterdamse schaal[13] voor het normeren van smartengeldbedragen al belangrijke stappen gezet, om de vaststelling hiervan eenvoudiger, consistenter en beter voorspelbaar te maken. Ik wil aanvullend verkennen of een vorm van normering en vereenvoudiging op onderdelen ook mogelijk is voor vermogensschade. Hiervoor ga ik vanuit het beschikbare budgettaire kader financieel bijdragen aan een leerstoel over compensatie. De te benoemen hoogleraar zal tevens onderzoeken of er manieren zijn – conform de wens van het coalitieakkoord – voor een (meer) collectieve afhandeling van schade in de context van een strafproces met veel slachtoffers.

- Duidelijkere grenzen welke schades zich lenen voor inhoudelijke behandeling binnen het strafproces

In de wet is als uitgangspunt opgenomen dat de strafrechter inhoudelijk beslist over de vordering van de benadeelde partij[14], tenzij dit naar zijn oordeel een 'onevenredige belasting van het strafgeding' (artikel 361 lid 3 Sv) oplevert. De wetsgeschiedenis geeft evenwel weinig richting wanneer de belasting van het strafgeding onevenredig wordt, wat zorgt voor te veel onvoorspelbaarheid of inhoudelijke behandeling van de vordering van slachtoffers aan de orde zal zijn. Ik wil verduidelijken dat bepaalde schadecategorieën die naar hun aard (zeer) complex zijn, in beginsel niet of alleen voor een beperkt gedeelte in het

[12] In het nieuwe Wetboek van Strafvordering wordt voorzien in de mogelijkheid van een schriftelijke ronde voorafgaand aan de terechtzitting over de schadevergoedingsvordering. Daarnaast werkt de rechtspraak aan een leidraad voor de behandeling van de vordering benadeelde partij.
[13] De Rotterdamse schaal faciliteert de rechtspraak door aanknopingspunten te bieden voor het vaststellen van smartengeldbedragen. De schaal is ontwikkeld door de Erasmus school of law in opdracht van de Raad voor de Rechtspraak en geldt sinds 1 januari 2026 als uitgangspunt. De Rotterdamse schaal wordt volop toegepast in de rechtspraktijk.
[14] Als aan de verdachte enige straf of maatregel wordt opgelegd en aan de benadeelde partij rechtstreeks schade is toegebracht door het bewezenverklaarde feit.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

strafproces passen.[15] Dit betekent dat ik het criterium voor ontvankelijkheid duidelijker wil normeren.[16] In de uitwerking zal ik het belang betrekken van slachtoffers om binnen het strafproces zoveel als mogelijk hun schade te kunnen verhalen en het belang dat de grenzen op voorhand duidelijker en beter voorspelbaar zijn. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van duidelijkheid en voorspelbaarheid in de Meerjarenagenda.

- Wettelijke indieningstermijn vordering

Het slachtoffer dat zich voegt als benadeelde partij kan nog ter terechtzitting (tot het requisitoir) een vordering tot schadevergoeding indienen. Een laat moment van indiening kan het partijdebat en een goede inhoudelijke behandeling door de strafrechter belemmeren. Om die reden ga ik een wettelijke indieningstermijn invoeren, passend bij bestaande strafvorderlijke termijnen.

- Schikking

Incidenteel komt het in de praktijk al voor dat de benadeelde partij en de verdachte tot overeenstemming komen over de hoogte van de schadevergoeding die de dader moet betalen, en de rechter voor dat bedrag een schadevergoedingsmaatregel oplegt. Op deze wijze krijgt het slachtoffer sneller duidelijkheid. Ik zal samen met de betrokken ketenorganisaties bezien wat er voor nodig is om dit te faciliteren en te stimuleren.

- Verduidelijken rol officier van justitie vordering benadeelde partij

De officier van justitie is wettelijk niet verplicht om ter terechtzitting een inhoudelijk standpunt in te nemen over de vordering tot schadevergoeding van de benadeelde partij. In de praktijk doet de officier van justitie dit (desgevraagd) wel in veel, maar niet alle gevallen. Verduidelijking is daarom voor alle partijen gewenst. In de OM-aanwijzing slachtoffers in het strafproces wordt verduidelijkt dat de officier van justitie geen rol heeft bij de vordering benadeelde partij wanneer partijen juridische bijstand door een advocaat of juridische ondersteuning van Slachtofferhulp Nederland hebben.[17] Dit leidt tot vereenvoudiging omdat het partijdebat zich dan uitsluitend afspeelt tussen het slachtoffer en de verdachte, wat past bij een civiele vordering. Ook ontlast het in deze gevallen de officier van justitie.

Sneller uitkeren voorschot waar dat kan

Naast voornoemde maatregelen met betrekking tot het strafproces, wordt in de tenuitvoerlegging ingezet op een versnelling van de uitkering vanuit de (ongemaximeerde) voorschotregeling door het CJIB. Nu is dat acht maanden na het onherroepelijk worden van het vonnis.[18] Ingezet wordt op het realiseren van een efficiënter werkproces, zodat – in gevallen waar mogelijk – het CJIB *uiterlijk* na acht maanden tot uitkering kan overgaan. Om dit laatste mogelijk te kunnen maken is een wetswijziging nodig.

[15] Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verlies aan arbeidsvermogen door letsel en derving van levensonderhoud door overlijden.
[16] Er zijn verschillende manieren waarop dit zou kunnen. bijvoorbeeld door het stellen van een kwantitatieve grens voor vermogensschade (smartengeldvorderingen lenen zich doorgaans voor behandeling in het strafproces), of voor complexe schadecategorieën. Een andere mogelijkheid is als uitgangspunt te nemen dat complexe schadecategorieën niet inhoudelijk worden behandeld, tenzij aan de omschreven voorwaarden is voldaan waaronder dit in bijzondere gevallen wel kansrijk is.
[17] De officier van justitie moet wel de schadevergoedingsmaatregel vorderen. In situaties waarin het slachtoffer of de verdachte geen bijstand of juridische ondersteuning heeft, kan de officier van justitie zich wel over de vordering uitlaten.
[18] Art. 6:4:2 lid 7 Sv.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

Geen plafond in de voorschotregeling
Zoals eerder aangekondigd[19] heb ik de introductie van een plafond in de ongemaximeerde voorschotregeling zorgvuldig bekeken. Alles overwegende heb ik besloten daarvan af te zien. Een plafond draagt bij aan het verkleinen van de verschillen in compensatie vanuit de overheid aan slachtoffers met en zonder strafproces. Het vermindert de druk op het strafproces om complexe vorderingen te behandelen. Ook komt er met een plafond een beheersingsinstrument voor de groei van de omvang van de voorschotregeling. De keerzijde van een plafond is dat het een verslechtering zou betekenen voor de gewelds- en zedenslachtoffers met de hoogste toegewezen schadevergoedingen. Tevens zouden deze ernstig getroffen slachtoffers langer geconfronteerd worden met communicatie vanuit het CJIB over de resultaten van de inzet om te innen bij de dader, ook als inning niet of beperkt lukt. Dit kan belastend zijn. Ook leidt een plafond tot meer werkzaamheden voor de uitvoering door het CJIB. Ten slotte heeft een plafond ook negatieve gevolgen voor de dader die, naarmate de betaling langer uitblijft, het verschuldigde bedrag verder ziet oplopen als gevolg van de wettelijke rente.[20] Daarnaast zorgt mijn inzet op een duidelijker normering van de ontvankelijkheid van vorderingen in het strafproces mogelijk ook voor duidelijkheid en daarnaast ook enige beheersing van de voorschotregeling. De motie van de leden Ellian (VVD) en Mutluer (PRO) verzoekt om te voorzien in een hardheidsclausule als er een plafond in de ongemaximeerde voorschotregeling zou worden ingevoerd.[21] Nu ik afzie van een plafond, is er geen hardheidsclausule nodig. Een hardheidsclausule zou overigens tot ingewikkelde afwegingen in de uitvoering leiden.

Geen invulling aan schadevergoedingskamer
Mijn inzet is met voornoemde maatregelen gericht op het verbeteren van de mogelijkheden *binnen* het strafproces vanuit de wens dat wat in het strafproces kan worden behandeld, ook inhoudelijk in het strafproces wordt behandeld. Dit zorgt voor slachtoffers voor duidelijkheid over hun schadevergoedingsvordering, op hetzelfde moment dat de strafrechtelijke aansprakelijkheid helder is. Ik kies niet voor maatregelen die *na* het strafproces pas effect zouden hebben. Daarom geef ik nu geen invulling aan een schadevergoedingskamer en de gereserveerde afdeling 4.1.2 in Boek 4 van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Een schadevergoedingskamer heeft voor het slachtoffer alleen toegevoegde waarde boven het voeren van een civiele procedure als de schadevergoedingsmaatregel en voorschotregeling van toepassing zijn. Dit brengt dusdanig omvangrijk kosten met zich mee, dat hier geen invulling aangegeven wordt. Bij het invoeren van een schadevergoedingskamer valt te verwachten dat strafrechters de beslissing over de schadevergoeding vaker zullen doorverwijzen, waardoor minder vorderingen direct in het strafproces (gedeeltelijk) worden afgedaan.[22] Dit brengt het risico op secundaire victimisatie met zich mee omdat er nog een lange en belastende procedure kan volgen na het oordeel over de strafrechtelijke aansprakelijkheid Bovendien zou het een taakverzwaring betekenen bij de rechtspraak, toenemende complexiteit en forse investeringen vergen om dit in te richten. Ook draagt een schadevergoedingskamer niet bij aan het verkleinen van de verschillen tussen de compensatie aan slachtoffers met en zonder strafproces, omdat een schadevergoedingskamer alleen een optie is voor slachtoffers die het strafproces

[19] Kamerstukken II 2024/25, 33 552, nr. 137
[20] Anno 2026 bedraagt de wettelijke rente 4%. In de huidige situatie stopt de wettelijke rente op het moment dat het volledige bedrag van de schadevergoedingsmaatregel aan het slachtoffer is uitbetaald.
[21] Kamerstukken II 2024/25, 33 552, nr. 126.
[22] Zie ook kritisch over de idee van een aparte schadevergoedingskamer Doen wat kan, p. 118-119.

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

bereiken.[23] Tot slot vraagt het regeerakkoord nadrukkelijk om een laagdrempelige procedure *naast* het strafproces, een schadevergoedingskamer is in tegenstelling tot het Schadefonds - dat niet. Als in de toekomst een schadevergoedingskamer alsnog in overweging zou worden genomen, bijvoorbeeld wanneer voornoemde maatregelen onvoldoende effect zouden hebben, vergt dit aanvullende besluitvorming, wetswijziging en is hiervoor ook dekking nodig.

Geen wijziging in beleid innen kosten rechtsbijstand
De kosten voor rechtsbijstand – in geval het slachtoffer geen gebruik kan maken van een kosteloze inzet van een advocaat – maken geen onderdeel uit van de schadevergoedingsmaatregel.[24] Dit betekent dat het slachtoffer de kosten voor rechtsbijstand in deze gevallen zelf moet verhalen op de dader.[25] In 2021 is toegezegd[26] een verkenning uit te voeren, om te bezien of het CJIB dit voor het slachtoffer zou kunnen doen. Daaruit is naar voren gekomen dat niet alleen een wetswijziging nodig is, maar ook dat het voor het CJIB aanzienlijke investeringen zou vergen in nieuwe werkprocessen en extra personeel. Hiervoor is geen budget en het voldoet niet aan de ambitie van het inkrimpen van de overheid. Daarbij bereiken mij uit de praktijk weinig signalen dat slachtoffers hier problemen ondervinden. Alles overwegende heb ik besloten om geen verder vervolg aan het voorstel.

2. Grotere rol Schadefonds Geweldsmisdrijven: verhogen bedragen letselcategorieën en tegemoetkoming nabestaanden

Ik acht het van belang het Schadefonds een grotere rol te geven, naast voornoemde oplossingsrichtingen binnen het strafproces. Het Schadefonds biedt een laagdrempelige mogelijkheid voor compensatie, waar alle slachtoffers van geweldsmisdrijven en seksuele misdrijven met ernstig psychisch of fysiek letsel een aanvraag kunnen indienen. Verhoging van de bedragen bij het Schadefonds verkleint ook het verschil met de compensatie uit overheidsmiddelen via het strafproces. Daarom zal ik de beschikbaar gestelde middelen vanuit het coalitieakkoord (5 miljoen euro vanaf 2027) geheel inzetten voor de ophoging van de letselcategorieën bij het Schadefonds en het vaste bedrag voor nabestaanden. Hiermee komen deze middelen direct bij slachtoffers terecht, via een snellere manier dan het strafproces en kan dit eenvoudig voor de uitvoering en binnen afzienbare termijn worden gerealiseerd omdat hiervoor geen wetswijziging nodig is. Dit past ook in de uitgangspunten van een slagvaardige overheid. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de motie van de leden Mutluer (PRO) en Wijen-Nass (BBB)[27] waarin is gevraagd om een snellere en substantiëlere financiële tegemoetkoming voor slachtoffers. Daarbij wil ik binnen de budgettaire randvoorwaarden de bedragen voor de hoogste letselcategorieën relatief meer ophogen, indachtig het uitgangspunt van de Commissie Donner dat de overheid een grotere rol heeft bij het ondersteunen van slachtoffers naarmate de ernst en de impact van het strafbare feit groter zijn. Ook is een verhoging voor met name deze slachtoffers van belang om te borgen dat Nederland blijft voldoen aan de verplichtingen die uit rechtspraak van het Europese Hof van Justitie volgen.[28]

[23] Doen wat kan, p. 119.
[24] Deze kosten worden niet beschouwd als rechtstreekse schade als gevolg van het strafbare feit. Art. 51f eerste lid Wetboek van Strafvordering en Hoge Raad 4 december 2018 (ECLI:NL:HR:2018:2233).
[25] Slachtoffers die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven, hebben recht op kosteloze rechtsbijstand (art. 44 lid 4 Wrb).
[26] Kamerstukken II 2022/23, 33 552, nr. 111.
[27] Kamerstukken II 2024/25, 33 552, nr. 127.
[28] Uit HvJ EU 2 oktober 2025, ECLI:EU:C:2025:741 (*LD v.Criminal Injuries Compensation Tribunal*) volgt dat de compensatie 'billijk en passend' moet zijn, en daartoe in voldoende mate moet bijdragen aan vergoeding van de

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281

Verzekeraars
Naast de overheid spelen ook verzekeraars een rol bij de compensatie van schade door strafbare feiten, bijvoorbeeld via door het slachtoffer afgesloten particuliere inkomensverzekeringen en via dekking onder opstal- en inboedelverzekeringen. Bij letselschade is er echter vaak geen dekking onder een aansprakelijkheidsverzekering vanwege de opzetclausule.[29] Ik ben niet voornemens de wet op dit punt aan te passen. Wel zet ik mij in om verzekeraars aan te spreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om sterker bij te dragen aan compensatie voor slachtoffers van ernstige misdrijven, naar het voorbeeld van sommige verzekeraars[30] die dat al doen.

Slot

Bovenstaand heb ik toegelicht hoe ik invulling wil geven aan de gewenste verbeteringen voor slachtoffers zoals ook benoemd in het coalitieakkoord. Mijn streven is de uitbreiding bij het Schadefonds zo snel als mogelijk in 2027 te laten ingaan en om voor de overige onderdelen – wanneer die een wetswijzing vragen[31] – eind 2027 een conceptwetsvoorstel in consultatie te brengen.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Claudia van Bruggen

geleden schade. Zie eerder bijvoorbeeld S.D. Lindenbergh, noot bij HvJ EU 16-07-2020, ECLI:EU:2020:566 (*Presidenza del Consiglio dei Ministri*).

[29] De opzetclausule bij particuliere aansprakelijkheidsverzekeringen houdt kort gezegd in dat opzettelijk toegebrachte schade van dekking is uitgesloten.

[30] Zo biedt ASR onder de particuliere aansprakelijkheidsverzekering standaard dekking voor «Eigen schade door een misdrijf van een ander», met een maximale vergoeding van € 50.000. Univé heeft recent de standaard inboedelverzekering uitgebreid met dekking voor cyberpesten (tot een maximum van €2.000 per jaar).

[31] De wetswijzigingen passen binnen de budgettaire kaders.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Classificatie
1	1	

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
5 november 2026

Onze referentie
8110281